

Hwad Behagas?

Somnia plus vigili quam dormienti nocent

Bellmansällskapets medlemsblad

N:o 1 Anno 2022

Disputation i Uppsala i början av 1700-talet. Teckning av Carl Fredrik Piper. UUB. Om Bellmans egna misslyckade studier i lärdomsstaden se s. 6.

Årsmöte 2022 **3.** Byströmföreläsningen **4.** Bellman i Uppsala **5.** Movitz disputerar
8. Fredmans sång **12.** Kyronii öl **12.** Källaren Pelikan **14.** Bellmansstudier **26**
17. Nya medlemmar **18.** En marsvers **19.** Kalender **20.**

Bröder och systrar i Bellman!

Äntligen! skulle jag vilja säga. Det har vi visserligen sagt rätt många gånger de senaste åren, men kanske är det – äntligen – dags att göra det på allvar. Pandemin officiellt avskaffad och livet ska återgå till det normala. Det blir alltså ett fysiskt årsmöte på Manilla den 3 april, där vi dessutom får höra den fenomenale Leo Krepper tolka Bellman.

Restriktionerna i februari tvingade oss däremot att skjuta Byströmföreläsningen på framtiden. Nu kan vi istället se fram emot att gemensamt möta våren, höra Mikael Alm tala om kläder och ordning på Bellmans tid samt lyssna till Martin Bagges Bellmantolkningar.

I Bacchi Tempel ber en prästinna en annan att sjunga. Det våras ibland bergen och ”inga reglors tvång naturens skönhet bryr”. Hela naturen känner av våren, zephiren pustar, turturduvan sjunger, ”den mörka tiädern” spelar och ”hanan åter slår sin förra älskogs-drill”. Också de allra minsta kräken förebådar den nya årstiden: ”Den sträfvä syrsans sång inom en ramlad mur / beboda vil på nytt en ny och lätt natur.”

Än är vi inte riktigt där, men snart. Snart. Äntligen.

Carina Burman
Ordförande

BELLMANSSÄLLSKAPET

Ordförande
Carina Burman
carina.burman@littvet.uu.se

Vice ordförande, webbredaktör
Jennie Nell
jennie.nell@littvet.su.se

Sekreterare,
Jonas Nordin
jonas.nordin@kultur.lu.se

Skattmästare
Kristian Gustavson
kristiangustavson@gmail.com

Arkivarie
Olof Holm
olofholm49@gmail.com

Klubbmästare
Hans-Jacob Bonnier
nisse@bonnier.se

Redaktion Hwad Behagas?
Catharina Grünbaum
catharina.grunbaum@explicare.se

Webbmästare
Eva Frykevall
eva@frykevall.com

Övriga ledamöter
Mikael Alm
mikael.alm@hist.uu.se

Christian Bratt
chr.bratt3a@gmail.com

Bengt Jonshult
embarkeringen@gmail.com

Postadress:
Bellmanssällskapet
c/o Kristian Gustavson
Fyrverkarbacken 42
112 60 Stockholm

E-post:
sallskapet@bellman.org

Hemsida:
www.bellman.org

Sällskapets pg:
45 19 50-0

BELLMANSSÄLLSKAPET

ÅRSMÖTE 2021

Söndagen den 3 april kl. 14

på Nedre Manilla, Djurgårdsvägen 232

Efter årsmötesförhandlingarna
spelar jazzgitarristen

Leo Krepper

– välkänd för Bellmanssällskapets medlemmar –

**variationer över
Bellmanmelodier**

För Bellmanssällskapets medlemmar är föreställningen gratis, för gäster kostar den 100 kr, och då ingår pausbubblen. (Medtag kontanter i namnförsett kuvert eller swisha på plats.) Begränsat antal platser.

Föranmälan till föreställningen till Kristian Gustavson, kristiangustavson@gmail.com, senast den 1 april.

VÄLKOMNA!

Välkomna
alla Bellmans vänner

till vår traditionella Bellmanföreläsning till
Olof Byströms minne

Bliv vid din läst!
Kläder och ordning i Bellmans Sverige

Historikern **Mikael Alm** (Uppsala universitet) talar
utifrån sin senaste bok om kläders betydelse som
markör för social status under 1700-talet.

Musikaliska inslag av sångaren
och musikforskaren

Martin Bagge

Teckning: Yngve Berg

Måndag den 23 maj 2022 kl. 17.00.
Börshuset, Stora Börssalen. Ingång Källargränd 4 från kl. 16.30.

Fri entré. Och som vanligt inbjuds även släkt och vänner
till medlemmar i Sällskapet.

Uppsala – en Bellmanstad

”Bellman i Uppsala” var ämnet för ett arrangemang med
föredrag och sång en novemberdag förra året.

”Movitz skulle bli student;
Han Uppsala betrakta”

Devisen är från Fredmans sång N:o 28,
”Tre Remmare”, och skrevs cirka 1780
eller något tidigare. Tjugo år tidigare var
Carl Michael Bellman själv student där;
den 3 november 1758 skrevs han in i uni-
versitetets matrikel och i Stockholms na-
tion. Bellman har betraktat andra städer
än sin födelsestad.

För att tränga djupare in i dessa ting
anordnade Bellmanssällskapet efter-
middagen den 21 november, i samarbete
med historiska institutionen i Uppsala,
en serie föredrag i Humanistiska teatern.

Vår ordförande, docent *Carina Burman* introducerade dagens ämne ”Bellman vid Fyris”. För Bellman var Uppsala den självklara lärdomsstaden. Där hade hans farfar varit professor, där föddes hans far och där studerade han själv. Han knöt livslånga vänskapsband i staden – Carina presenterade en rad av vännerna – han diktade om den och besökte den även senare. På hans tid var Uppsala särskilt ett naturvetenskapligt centrum och närmaste stad för de blomstrande uppländska bruken.

Överbibliotekarien vid universitetsbiblioteket *Carolina Rediviva* professor *Lars Burman* gav under rubriken ”Movitz disputerar” en bild av tidens disputationsväsende. För en nutidsmänniska kan det synas egendomligt lättsinnigt i de yttre formerna – ja även i själva kärnan; avhandlingen, ”teserna” var ofta

Ovan Carina Burman, intill Lars Burman.

författade av professorn själv och respondenten skulle bara försvara dem. Men under seklet skulle man finna fastare former och ställa högre krav. Lars Burmans föredrag, liksom hela Fredmans sång 28, återges på s. 8–12.

Peter Sjökvist, docent och bibliotekarie vid universitetsbiblioteket, berättade om det makalösa "1700-talsbiblioteket på Leufstabruk". Av de 8 500 volymerna är huvuddelen naturvetenskap. Brukets herre Charles De Geer (1720–1778) var särskilt entomolog och medlem av Vetenskapsakademien. Av säkerhetsskäl finns de värdefullaste verken numera på universitetsbiblioteket. Den vackra flygelbygg-

Leufstabruk med den förutvarande biblioteksflygeln till vänster. Bibliotekarien vid UB Peter Sjökvist berättade.

naden på Leufstabruk är vacker men inte inbrottssäker.

Historikern docent *Gudrun Andersson* talade om "Uppsalaprofessorers materiella kultur på Bellmans tid". Professorerna levde delvis av lön in natura och hade fullt upp att bevaka sina ekonomiska och rangmässiga intressen i staden. Alla var inte firade som Linné. Hur umgicks de och med vem. Hur föreläste de? Samuel Ödman gjorde det sängliggande i ett ovädrat rum; den berömde mannen drog stora skaror.

Västgöta nations manskör Korgossarna medverkade med härlig Bellmanssång. Sällskapet hade särskilt beställt Fredmans Sång 28, vilken de framförde för första gången. Men inte sista! I fortsättningen, lovade de, ska den med vid alla tillfällen där de akademiska lagrarna erövrats och segrarna bekransas.

Gudrun Andersson visste var och hur professorerna bodde.

Men hur gick det för våra studenter? Carl Michael ser vi tillbaka i Stockholm redan i januari för en anställningsintervju i Riksbanken. Fastän Uppsalasejouren var kort angav han ändå i sitt cv att han bedrivit akademiska studier. Och Movitz då? I Uppsala hyrde han sig "en svarter rock" och drack han det lokala ölet. Men när han skulle böja det latinska amo (älska) väcktes minnen om ett

annat liv: han "tog sitt pick och pack, och lärdomssätet flydde". På krogen Tre Remmare anställde han sedan parodiska disputationer bland vänner. Två stockholmare var hemma igen.

Förresten gjorde vi likadant, de av Bellmanssällskapets medlemmar som var stockholmare för hem – men vi hade haft en givande dag i akademien.

Olof Holm

Västgöta nations manskör Korgossarna sjöng skönt och lekfullt under hägn av sin beskyddarinna f.d. kossan Flora.

Movitz disputerar

På omslagsbilden av detta nummer visas en disputation i Uppsala. Carl Michael Bellman visste hur en sådan gick till, och i Fredmans sång 28, "Movitz skulle bli student", låter han Movitz dra till lärdomsstaden.

Av Lars Burman

Det är Bellman som sitter i centrum i den höga katedern, rak i ryggen och iförd stilig peruk. Men inte Carl Michael utan hans farfar Johan Arendt Bellman (1664–1709). Johan var professor i vältalighet och här ser vi honom på jobbet. Det är dags för disputation i Gustavianum i Uppsala. Disputationer hålls fortfarande när det är dags att avlägga doktorsexamen, men från medeltiden och in på 1800-talets början var dessa lärdomsprov själva ryggraden i det akademiska livet. Man disputerade inte bara när det var dags att erövra magistergraden utan också för övnings skull. Det skedde både inom universitetet och vid studentnationerna, vilka fungerade som ett slags stödmiljö för studierna.

"Dum och tjock, / hic haec hoc / han sig genast lärde, / hyrde sig en svarter rock. / Kyronii öl förtärde." Ill. Yngve Berg.

En viktig del i Carl Michael Bellmans litterära teknik är att göra parodier på viktiga ceremoniella tilldragelser i livet och Stockholmsvardagen: bröllop, begrav-

ningar, ordensprocessioner, uppstyrda hovbaler. I Fredmans sång N:o 28 riktar han en burlesk känga åt disputationskulturen, som naturligtvis var väl bekant för alla i hans kretsar. Här möter vi Movitz, som i sångens början sitter vid ett krogbord, där han iförd svart rock försöker lära sig latinets grunder. Vi låter honom en stund arbeta vidare i krogmörkret med alla besvärliga grammatiska former av verbet "älska" och återvänder till disputationsteckningen från Uppsala 1709.

På omslagsteckningen ser vi alltså hur publiken samlas för denna akademiska huvudattraktion. I den övre katedern sitter ordföranden, preses, som alltså är professor Bellman. Under honom i den lägre katedern har ännu inte respondenten tagit plats. Kanske är det mannen i svart rock som står i gången med ryggen

I katedern sitter preses, Bellmans farfar Johan Arendt Bellman, professor i vältalighet. Detalj, hela bilden finns på omslaget.

mot oss som är på väg fram för att försvara sina teser. Studenterna till vänster tänker jag mig är opponenter, vilka gör sig redo att hårdhänt granska tankar och argument. Allt skedde på latin, och en viktig del av övningen var just den muntliga: att på tillräckligt korrekt och värt latin klara av att fåktas intellektuellt.

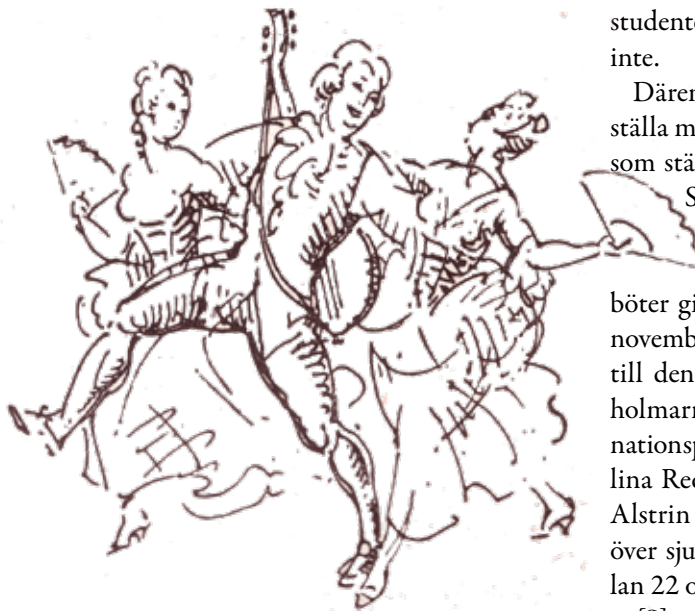
Det man försvarade, respektive angrep, var en akademisk dissertation. Denna kunde bestå av ett antal numrerade teser, men den kunde också vara utformad som en löpande text. Det hände att dissertationerna var skrivna av respondenten. Men det var helt i sin ord-

ning att disputera på en text som till exempel professorn skrivit. I själva verket var disputationerna ett bra tillfälle för professorn att få en text tryckt, för vid de viktigaste disputationerna – de som skedde inför erövrandet av magistervärdigheten – skulle avhandlingarna vara tryckta.

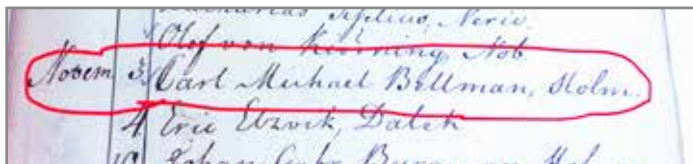
Till skillnad från farfar var Bellman inte mycket till Uppsalaakademiker även om han skaffade umgängesvänner i staden. Han skrevs in vid universitetet 3 november 1758 men var åter i Stockholm framåt jul. Det brukar påpekas att de inte finns några som helst spår av att han deltog i den akademiska verksamheten. Nu var detta inte så ovanligt. Många tillbringade en kortare tid i Uppsala för att kunna sätta upp detta som en merit i – som det heter idag – cv:t.

Fredmans sång N:o 28 talar för sig själv, men den som vill ha en lite djupare genomgång kan vända sig till en artikel jag hänvisar till nedan. Sången visar att Bellman var ganska väl insatt i universitetslivet och visste vilken krog man skulle gå till (Kyronii källare), vilka som skrivit grundläggande handböcker (Helsingius, Pufendorf, Grotius, Zopfius) och att man som student var förbjuden att pantsätta kurslitteratur på krogen.

Hur som helst ger Movitz upp. Han lämnar Uppsala och återvänder till Stockholm. Finalen utspelas där på krogen Tre Remmare. ("Tre remmare" är också titeln på sången.) Tre Uppsalastudenter dyker upp och Movitz anordrar en disputation om supandets djupare teori. Allt förvandlas till fylleorgie, och dispu-

"Fredman kom, Filibom!, med musik och flickor." Slut på disputationen.
Ill. Yngve Berg.

Bellman inskriven vid Uppsala universitet.

tationsövningen får ett abrupt slut när Fredman dyker upp, filibom!, med musik och flickor, och studenterna får återvända till Uppsala, precis som de åsnor de är.

Såg någonsin Bellman en disputation? Det vet vi inte. Det är väl inte omöjligt att han någon kall vinterförmiddag deltog som oförstående publik på Gustavianum när några mer akademiskt klipska studenter visade framfötterna. Jag vet inte.

Däremot skulle jag gärna vilja föreställa mig att Bellman uppfyllde de krav som ställdes på honom som medlem av Stockholms nation. Närvaro vid landslagsmötena var nämligen obligatorisk, och för att slippa böter gick måhända 18-åringen den 15 november 1758 (kanske med tunga steg) till den disputationsovning som stockholmarna anordnade. Det framgår av nationsprotokollen, bevarade på Carolina Rediviva, att Jonas Aulaewill, Lars Alstrin och Lars Liusberg disputerade över sju blandade teser. De tre var mellan 22 och 32 år gamla.

[S]eptem theses Miscellaneae ventilerades under Jonae Aulaewills presidio, partes oppositorias förestod Herr Alstrin, och responsorias Herr Liusberg, hwilka härigenom å daga lade wackra prof, af berömlig flit och insikt.

I min fantasi var Bellman med vid detta tillfälle, och i så fall dröjde kanske minnet av de tre disputerande landsmännen – "tre studenter, certim tre" – kvar när

han mer än tjugo år senare skrev sin parodi om den akademiske Movitz nederlag vid Fyris och seger i Stockholm.

Om Fredmans sång N:o 28 se Lars Burman, "Lärt gräl. Fredmans Sång N:o 28 och 1700-talets disputationsskylt", *Tidskrift för Litteraturvetenskap* 2014:1 (Finns öppet tillgänglig på Internet)

Om studenterna akademiska övningar se Lars Burman, *Väktaliga studenter. Studentnationerna i Uppsala som retoriska miljöer 1663–2010* (Uppsala 2013)

Fredmans sång N:o 28 med kommentarer och ordförklaringar av Gunnar Sahlin i Gunnar Hillboms och James Massengales utgåva av *Fredmans sånger* (Norstedts 1992 i samarbete med Bellmanssällskapet. (Finns på Litteraturbanken.)

Texten återges härintill. Melodin är, passande nog, känd från studentsånger i Danmark och Tyskland. Kan avlyssnas i olika insjungningar på Youtube, bland annat med Bellmanssällskapet Bengt Jonshult.

N:o 28.
TRE REMMARE.

Movitz skulle bli Student;
Han Upsala betrakta,
Börja mumla excellent
Grammatica contracta;

Dum och tjock,
Hic hæc hoc
Han sig genast lärde,
Hyrde sig en svarter rock,
Kyronii öl förtärde.

* * *

Där satt han som misanthrop,
Men röder som en vallmo,
Vid sin stänka och sit stop,
Och conjugera Amo;
Hur han drack,
Ölet stack,
Kärlek hjärnen brydde;
Movitz tog sitt pick och pack,
Och lärdoms sätet flydde.

* * *

Med en vredgad min han tog
Båd Puffendorff och Grotius,
Och dem bus i väggen slog,
Så bister som Stygotius,
Sjöng hurra,
Skrek Verda,
Och åt Krögarn panta
Lexicon, Colloquia,
Och Zopfens varianta.

* * *

Tre Studenter, certim tre,
Til Stockholm sig utstyra,
Stadna på Tre Remmare,
I Skrubben Numro Fyra;
Movitz stolt,
I sin kolt,
Satt sig där som Præses,
Drack så bält, så det var bält,
Och utgaf nya Theses.

* * *

Första Thesis blef nu den:
Om med moraliteten
Enligt är för Bacchi män
At ändra om dieten.

Pro och Pro,
Contra, jo,
Nej och Ja nu skalla;
Movitz ropte Posito,
Och Posito skrek alla.

* * *

Andra Thesis blef den här:
Hvad skilnad sig besticker
Mellan Öl pluraliter
Och en Person som dricker;
Ratio? jo,
Dubito,
Skrek en och orera.
Movitz ropte Habeo,
Och Kyparn slog i mera.

* * *

Tredje Thesis skulle ges,
Men Præses damp af stolen,
Och en Opponent så hes
Damp med i Capriolen.
Fredman kom,
Filibom!
Med musik och flickor;
Och de lärde vände om
Som åsnor och borickor.

Vid den parodiska disputationen på Tre remmare framläggs teserna som det ska disputeras om. **Pro** och **contra** 'för och emot', **posito** 'antaget (som sant)', **ratio** 'skälet', **dubito** 'jag tvivlar', **habeo** 'jag har (att anföra)'.
CG

Kyronii öl serverades i Adolfs källare i Gillbergska huset vid Fyrstorg. På Bellmans tid fanns inte genomfarten, den togs upp 1935. Foto Ojan 2009.

Kyronii öl

Bellman misskötte sina studier i Uppsala, det är känt, och när han låter Movitz som en sorts alter ego dricka Kyronii öl och förgäves för-

söka betala med kurslitteraturen är det säkert baserat på egen erfarenhet.

Ölet intogs på Adolfs källare, även kallat Kyronii värdshus, som innehades av Nils Kyronius, en man med uppgång och fall – titulär borgmästare, riksdags-

man, bryggare och källarmästare, fifflare, mutkolv och även misstänkt för försök till hustrumord. Krogen låg i det som i dag kallas Gillbergska huset vid Fyris torg – huset med genomfarten. Bryggeriet Holmen låg i direkt anslut-

ning till lokalen.

När Bellman 1758 kom till Uppsala för att studera hade Nils Kyronius redan flytt landet för att undgå fängelsestraff, men ölet uppges ha varit populärt.

CG

Källaren Pelikan

En av Stockholms många krogar var källaren Pelikan vid Slussen på Södermalm. Carl Michael Bellman var säkert gäst där. I januari 2022 kunde stockholmarna få en hastig glimt av dess grundstenar.

Av Monica Golabiewski Lannby

Under de arkeologiska utgrävningarna inför arbetet med nya Slussen i Stockholm frilades de sista resterna efter källaren Pelikan och ölstugan Klotet, för att snart återigen försvinna. Näringsställena besöktes på sin tid av två av våra mest uppskattade folklivsskildrare, Carl Michael Bellman respektive Albert Engström.

När källaren Pelikan år 1733 etablerade sig vid Södermalmstorg skulle det bli för lång tid framåt. Alldeles runt hörnet, vid en gränd utmed Götgatan, låg en rad handelsbodar. Till denna gränd, år 1870 kallad Klotgränd, förlades i slutet av 1800-talet Café Klotet och blev således granne med det mer anrika Pelikan. År 1931 revs hela kvarteret för dåvarande Slussens ombyggnad.

Jonas Brolins karta över Stockholm 1771 nämner sjutton byggnader vid Sö-

dermalmstorg. En av dem är Bryggareämbets-huset. Här är då även källaren Pelikan inhytt, och grosshandlaren Johan Dreijer har sitt kontor där. I utsikten ner mot torget möter man närmast Södermalmstorgs brunn och mitt emot Nedre Stadshusgården och Södra Stads-huset med Stadshuskällaren på hörnet. Brunnen gav namnet åt den brant slutande Brunnbacken där Pelikan skulle få sin adress som nr 4. Närheten till Mälaren och Stadsgården gjorde Pelikan till en välbesökt hamnkrog, och under sin 200-åriga historia på platsen hade källaren och sedermera restaurangen gott rykte för sin mat.

Till Pelikan drog säkert Bellman och hans vänner vid mitten av 1760-talet. Åtminstone nämner han krogen i en av sina ungdomsdikter, en rollvisa där ett samhällets olycksbarn väntar sig mer av

På Johan Sevenboms kända målning från Brunnbacken mot Saltsjön 1773 ser man till vänster Bryggareämbetets hus där källaren Pelikan låg.

tillvaron än det enkla kroglivet. Sista versens 'sala på slanten' ska enligt SAOB betyda att använda pengarna till exempelvis spritdrycker.

*Farväl Madame på Elefanten
Och kära Mor på Pelican
Hos er jag salat friskt på slanten
Men nu ger jag er alla fan.*

(StU XIII:71, Kommentar:130.)

I den samtida "Bacchi soldaters käl-laremarsch" (av okänd författare) hade krogbesökarna under sin runda tröttnat på utbudet i Gamla stan. De lämnade källaren Förgyllda freden, Holländska

dyn och Lejonet och begav sig till Söder där de stövlade in på Pelikan.

*Nå mina Bröder,
Vi går åt Söder
Just gerade uppå Pelican.
Vi nu camperat
Och patrullerat
Länge nog här uti Sta'n;
Södertorgs-brunnbacken är väl mycket
svår, ...*

(StU XIV:405.)

Det är lätt att föreställa sig ett Södermalmstorg omgivet av två stora välbesökta källare som inbjöd till ett trivsamt

folkliv liknande det som beskrivs utanför krögaren Cornelius näraliggande Blå dörren i Götgatsbacken. Därifrån skildras i Bellmans tidskrift Hwad Behagas? nr 2, tryckt 1781, hur:

*"Den tiden förspordes ständig gästning,
ouphörligt dansande, jämn Musique af
Nyckelharpor och violer, samt et oaflå-
teligt trumlande med hvirfvel på hvirf-
vel utan för Krog-dörren."*
(StU XVIII:26.)

För dagens stockholmare är Pelikan den anrika restaurang på Blekingegatan som 1969 övertog det lediga namnet Pelikan efter att sedan 1904 ha hetat Port Arthur, i folkmun Pottan.

Krogskylten (omkring 1910–1920) på föregående uppslag härstammar från Pelikans storhetstid som restaurang på Brunnsbacken 4.

Tillhör Stockholms stadsmuseum.

Efterlysning!

Har ni äldre årgångar av Bellmansstudier?

Bellmanssällskapet behöver nr 1–15 för digitalisering och uppläggning på Litteraturbanken.

Därmed kommer alla uppsatser genom åren att göras tillgängliga för envar som är intresserad av Bellman och hans omvärld.

Kontakta Olof Holm,
olofholm49@gmail.com

Bellmansstudier 26

En ny volym av Bellmansstudier kommer av trycket och i medlemmarnas brevlådor någon gång under våren–försommaren.

Bellmansstudier 26 har två huvudteman: Bellman och böcker–handskrifter och Bellman på scenen. Därtill kommer några friare betraktelser.

Här följer det aptitretande innehållet. Redaktör är Jennie Nell.

Något om bokband på Bellmans tid
av Lena Floser

Bellman som boksamlare. Bellmans Rousseau
av Per S. Ridderstad

Bellman och handskrifterna.
Ny forskning med Transkribus
av Mats Hayen

Arkadiska Akademien
av Peter Lind,

"... und den mit allen Hadeswassern
gewaschenen Carl Michael Bellman".
Peter Rühmkorf och Carl Michael Bellman
av Stephan Opitz,

Om ursprunget till melodin till Gustafs skål
av Anna Löfgren och Wilhelm Dabblöf

Bellmans språkliga virtuositet
av Catharina Grünbaum

Bellmans oförlikneliga gester
av Johan Franzon,

Bellman och teatern
av Marie-Christine Skuncke

Bellman och danserna
av Camilla Kandare,

"Ned i köket mår jag bra."
Om Bellmans kulinariska diktning
av Carina Burman

Nya medlemmar

Vi hälsar våra nya medlemmar välkomna.
Tack alla som stödjer vårt arbete!
Vi hoppas ni ska få glädje av det.

Gustav Hasselquist	Uppsala
Kerstin Hulter Åsberg	Uppsala
Leif Theorin	Farsta
Per Ericsson	Knivsta
Birgitta Wistrand	Stockholm
Lotta Gustavson	Stockholm
Kim Kronberg-Christakis	Göteborg

En marsvers från Mälby

Mälby säteri vid sjön Sillen söder om Gnesta innehades av Gustav III:s förtrogne, hovrättspresidenten Johan Gustaf von Carlson. På denna kultiverade herrgård, med klassiska skulpturer och uppstoppade fåglar, byggd efter mönster av Hagapaviljongen, samlades gustavianer som Oxenstierna, Sergel, Ehrensvärd, Schröderheim och Bellman och därtill kungen själv.

Bellman besökte Mälby i mars 1787 och skrev den 18:e ett versbrev till von Carlson, som väl befann sig i Stockholm. Första strofen ger bild en av gården denna vårvinterdag med snö och dagsmeja och harar med vit vinterpäls – sällsynta i dag.

Mälby, i din frost och dvala
ser jag dina vita tak
under middagssolen skvala
vid en rök av spisars sprak.
Fälten glittra, träden snöga,
haren skumpar, vig och vit,
räven vandrar på visit
med ett blygt och blodigt öga.

Corps-de-logiet skulle senare byggas om i italiensk villastil. År 1993 eldhärjades byggnaden ända till grunden men har uppförts upp igen med hjälp av den bevarade dokumentationen.

AVSÄNDARE
Bellmansskapet
c/o Kristian Gustavson
Fyrverkarbacken 42
112 60 Stockholm

Det händer framöver

3 april

Årsmöte i Bellmansskapet kl. 14. Nedre Manilla på Djurgården. Se s. 3.

23 maj

Byströmföreläsningen kl. 17.00 i Börssalen. Mikael Alm om klädkoder, sång av Martin Bagge. Se s. 5.

Hwad Behagas?, Bellmansskapets medlemsblad, utkommer med 4 nummer om året.

Ansvarig utgivare: Carina Burman. Redaktör: Catharina Grünbaum.
Form: Tommy Grünbaum. ISSN 1104-4683.